

MUSSOLINI IN LAVAL STA SE SPORAZUMELA

VSA ZNAMENJA KAŽEJO, DA SE BOSTA JUGOSLAVIJA IN ITALIJA POPOLNOMA POBOTALI

Francoski zunanji minister in laški ministr. predsednik sta razpravljala o treh pogodbah. — Avstrija mora biti popolnoma neodvisna država. — Italija in Francija se ne bosta vmešavali v notranje zadeve drugih držav. — Razmerje med Italijo in Malo antanto.

RIM, Italija, 6. januarja. — Po dve uri trajajočem posvetovanju sta se danes francoski zunanji minister Laval in italijanski ministrski predsednik popolnoma sporazumela glede avstrijskega vprašanja ter koncesij, ki naj jih dobi Italija v Afriki.

Zgodovinski pogovor se je vršil po svečanem obedu v poslopju francoskega poslanstva. Jutri popoldne bosta državnik sestavila pogodbo ter jo podpisala.

Ze opoldne je bilo znano, da Laval in Mussolini soglašata v sklepu, naj se niti Italija niti Francija ne vmeštvata v zadeve podonavskih držav. K podpisu tozadevne pogodbe bodo povabljene vse države, ki obdajajo Avstrijo. Če bo šlo vse posreči, bodo torej pogodbo podpisale: Italija, Čehoslovaška, Madžarska, Jugoslavija in mogoče tudi Nemčija.

Kakšne koncesije je obljubil Laval Italiji v Afriki, se zaenkrat še ni dalo dognati.

Izid konference so vladni krogi navdušeno pozdravili.

Prejšnjo poročilo se je glasil:

RIM, Italija, 6. januarja. — V soboto dopoldne je bila med francoskim zunanjim ministrom Pierre Lavalom in ministrskim predsednikom Mussolinijem prva konferenca, ki ima za svoj cilj popolni sporazum med Francijo in Italijo. Oba državnik sta razpravljala o tem nad dve uri v prisotnosti podtajnika v zunanjem ministrstvu Fulvio Suvicha in francoskega poslanika grofa de Chambruna.

Dopoldne se je Suvich zglasil v hotelu, kjer je nastanjena francoska delegacija ter je z raznimi francoskimi uradniki imel drugo in dolgo konferenco.

O teh konferencah ni bilo izdano nikako uradno poročilo, toda po zadovoljnih obrazih vseh udeležencev pri konferencah je mogoče sklepati, da se pogajanja vrše zadovoljivo. Temu dokaz so tudi risrčne napitnice Lavala in Mussolinija na banketu, katerega je francoski delegaciji na čast priredil Mussolini v Palazzo Venezia.

Poglaviti predmet konferenc so osrednje evropske države in stalni mir v Evropi. Laval in Mussolini skušata skleniti pogodbo, h kateri bi mogle pristopiti vse evropske države. Samo rešitev francosko-italijanskih vprašanj stopa v ozadje in javnost se bolj zanima za francosko-italijanski sporazum glede složnega sodelovanja med obema državama glede miru v osrednji Evropi.

Kolikor more javnost domnevati, bosta Laval in Mussolini sklenila tri pogodbe. Prva pogodba bo poudarjala prijateljstvo med obema državama, ki bosta složno postopali v mednarodnih vprašanjih. Pri tem pride posebno v poštev razmerje med Italijo in Malo antanto in posebno z Jugoslavijo. Kažejo se že znamenja, da bosta Italija in Jugoslavija pokopali svoje staro sovraštvo ter bosta živeli kot dobri sosedi.

Po drugi pogodbi se bosta Francija in Italija zavzeli, da se ne bosta vmešavali v notranje zadeve druge države. V to pogodbo bodo vključene poleg Avstrije vse države, ki meje na Avstrijo. Ker bo pri tem bila izključena Romunska, bodo povabljene tudi in avstrijske nasledstvene države, vsled česar prideta v pogodbo tudi Romunska in Poljska.

Hauptmannu bo težko dokazati

PIVO SE BO POCENILO

Kakor hitro se bodo davki znižali, bo mogoče prodajati v New Yorku čašo piva po pet centov. Produkcija narašča.

Na zborovanju zveze pivovarnarjev je prerokoval znani newyorški pivovarnar Jacob Ruppert, da se bo v tem letu pivo tako pocenilo, da ga bodo mogli gostilničarji prodajati po pet centov kozarec.

Izza časa, ko je bila preključena prohibicija, to je izza 7. aprila 1933, so pivovarnarji spravili v promet poldrugo milijardo dolarjev. Pa še dosti več bi ga lahko, če bi ne bilo tako silno visokih davkov.

Zatrdno upamo — je dejal Ruppert, — da se bo splošni gospodarski položaj v tekočem letu tako izboljšal, da bo mogoče vladi davke znatno znižati. Kakor hitro se bo to zgodilo, bo čaša piva naprodaj po pet centov.

Leta 1914, ko je bilo najboljši leto za pivovarniško industrijo, je bilo navarjenih 66 milijonov sodčkov piva, leta 1934 pa le nekaj nad 40 milijonov. Na vsakega prebivalca je prišlo lani skoro deset galon piva.

Pivo je igralo veliko vlogo pri dvigavanju dežele iz krize — je rekel Ruppert. — V Združenih državah je 689 pivovarn, čijih lastniki ne bodo prej mirovali, dokler ne podvoje svoje produkcije.

50 STAVKARJEV VZTRAJA

Katowice, Poljska, 5. jan. — 50 premogarjev je navzlic temu, da jih je že zapustilo 30 tovarišev, še vedno na samostojni stavki v rudniku pri Baski.

Premogari, ki so prišli iz rova, so bili zelo oslajeni.

Stavkarji se nahajajo v slabo prezračenem rovu 250 čevljev pod zemljo. Mnogi med njimi so bolni.

Ko so lastniki rova sklenili, da zaradi slabega premoga ne kaže še dalje obratovati rudnika, so delavci prosili, da bi jim bilo dovoljeno obratovati rudnik na podlagi kooperativnega podjetja, toda lastniki so sklenili, da rudnik opuste in ga zalijejo z vodo.

HIMEN

V Brooklynu se je poročila Miss Karolina Mekine, hči znanega in občespoštovanega narodnega delavca Mr. Frank Mekine, s pekovskim mojstrom Mr. Emilom Wilpingom. Navoporočencema želimo obilo sreče.

V tretji pogodbi bo sklenjen popolni sporazum med Francijo in Italijo glede Avstrije. Obe državi bosta zasledovali isto politiko, kadar bi bila ogrožena samostojnost Avstrije.

PLEBISCIT BO NAJBRŽ ODGODEN

Liga narodov vidi v plebiscitu prihodnjo nedeljo veliko nevarnost. — Vrše se veliki agitacijski shodi.

Saarbruecken, 6. januarja. Uradniki Lige narodov resno razmišljajo o tem, da bi bil plebiscit v Posaarju, ki je do ločen za prihodnjo nedeljo, preložen za več mesecev. Ligi komisija je dovolila nazijski, kakor tudi protinazijski skupini javni shod. Ta shoda bosta največja, kar jih je še bilo v Posaarju.

Ako na teh shodih ne bo vladal mir in če pride med obema strankama do spopadov, bo Ligi komisija plebiscit kratkoma odgodila na poznejši čas.

Nazijski pristaši s posebnimi vlaki prihajajo v Saarbruecken in se bodo sestali na griču južno od reke Saar. Skupina, ki zahteva, da ostane Saar še dalje pod upravo Lige narodov, bo priredila shod na telednevem polju severno od reke.

Med obema shodoma ne bo samo reka Saar, temveč tudi policijske barake in železniški tir. Na vzhodu so angleške barake in blizu prostora nazijskega zborovanja so angleški oklopni avtomobili in nizozemski mornarji. Na zapadni strani mesta se nahajajo italijanski vojaki s svojimi tanki.

Vse vojaštvo pa bo ostalo v svojih barakah, dokler ne bo poklicano, da vzdržuje red.

Princed Hubert zu Loewenstein, ki je pobegnil pred nazijsko iz Nemčije in ki je izdal tednik, v katerem je zahteval, da ostane Saar pod upravo Lige narodov, je bilo naročeno, da gre iz Saara, toda je bilo to povelje preklicano, ko je obljubil, da se do plebiscita ne bo več mešal v politiko.

Protinazijski katoličani pa neumorno agitirajo proti Hitlerju z denarno pomočjo iz Združenih držav in Anglije.

Berlin, Nemčija, 6. jan. — Saarsko združenje je v Berlinu je naznanilo, da se je izmed 900 v Ameriki živčih bivših prebivalcev Saara vrnilo 800, da glasujejo pri plebiscitu prihodnjo nedeljo. Skoro vsi so prišli na stroške saarskega združenja na nemških parnikih in po nemških železnicah.

Nemška državna radio postaja je naznanila, da bo v Saaru postavljena radio postaja, kakor hitro pride Saar pod Nemčijo.

NEMČIJA UDELEŽENA PRI ZAROTI

Sovjetsko časopisje pravi, da je bila "velika država" za zaroto proti Kirovu. — Letski konzul je bil orodje Nemčije.

Moskva, Rusija, 6. januarja. Lista "Izvestja" in "Pravda" sta objavila članke, v katerih trdita, da je bil letski konzul, ki je bil izgnan iz Rusije, samo orodje neke "velike države". Leonid Nikolajev, ki je umoril Sergeja Kirova, je priznal, da je dobival od letskega konzula denarno podporo.

Članki ne imenujejo "velike države", kakor tudi sovjetska vlada ni izdala dežele, čije konzul je bil izgnan. Ko "Pravda" zatrjuje, da je Nikolajev prejemal denar od izgnanega konzula, pravi, da tako majhna država ni mogla izzvati vojne z Rusijo, vsled česar je morala biti večja država, ki je podpirala konzula in ki smatra za svoje "sveto poslanstvo", da se bori proti sovjetski Rusiji in prisili premembo meja evropskih držav.

Pariz, Francija, 6. januarja. Izgnani komunistični voditelj Leon Trocki, pravi v nekem članku, ki je bil objavljen v komunističnem listu "La Verite", da skuša sovjetska vlada doseči, da bi ga Francija izgnala iz dežele.

ZA 30-URNI DELOVNIK

Washington, D. C., 6. jan. — American Federation of Labor se bo tekom sedanjega zasedanja kongresa navzlic vladnemu nasprotovanju potegovala za 30 ur dela na teden. V tem smislu se je izrazil predsednik delavske federacije W. Green po konferenci s 100 voditelji delavske unije.

PARNIK V PLAMENIH

Bala bombaža, ki je bila spuščena v skladišče Cunard White Star parnika "Georgie" v New Yorku, je zadela ob električno žarnico in bombaž se je vnel. Naenkrat je pričel goriti bombaž, ki je bil v skladišču.

K parniku sta naglo prihitela dva čolna požarne brambice in pet brizgalk. Šest vlačilnih ladij je bilo pripravljeno, da odpeljejo, ako bi bilo potrebno, goreči parnik na sredjo Hudsona.

Dve uri pozneje je bilo skladišče preplavljeno, ogenj je bil pogašen in pričeli so sesati vodo iz parnika.

Ko je bila povzročena škoda popravljena, je parnik odplul ob 7.20 zvečer, mesto ob 11.30 dopoldne, s 300 potniki.

ZAGOVORNIK BO IMENOVAL IMENA ŠTIRIH ODVAJALCEV

FLEMINGTON, N. J., 6. januarja. — Mrtvi ne govore. — Glavni zagovornik Bruno R. Hauptmann, Edward J. Reilly, bo v četrtek imenoval tri osebe, ki so mrtve, kot odvajalce Lindberghovega sina. Te tri osebe so: Isidor Fisch, Oliver Whateley in Violet Sharpe. Poleg tega pa bo Reilly imenoval še četrto osebo, ki je znana samo njemu in mogoče tudi njegovim tovarišem v zagovorništvo.

Reilly je rekel:

"V četrtek bom imenoval štiri osebe in jih bom obdolžil, da so odvedle Lindberghovega otroka. Dve osebi, kateri bom imenoval, sta ženski, dva pa sta moška. Nikdo med temi, ki jih bom imenoval, pa ni Bruno Richard Hauptmann".

Whateley je bil ob času odvedbe oskrbnik v Lindberghovi hiši in je umrl eno leto po odvedbi otroka. Reilly pravi, da je bil Whateley zastrupljen.

Violet Sharpe je bila služkinja v hiši Mrs. Morrow, matere Lindberghove žene. Ko je bila povabljena na zasliševanje k poveljniku državne policije kapitanu Schwarzkopfu, se je zastrupila. Reilly je med izpraševanjem col. Lindbergha rekel, da sta bila Whateley in Sharpe velika prijatelja. To pa je Whateleyeva žena odločno zanikala.

Isidor Fish pa je Hauptmannu — kot zatrjuje Hauptmann — izročil denar, katerega je Lindbergh plačal kot okupacijo za svojega sina. Fish je odpotoval v Nemčijo, kjer je kmalu zatem umrl za sušico.

Četrte osebe, o kateri pravi Reilly, da je bila udeležena pri odvedbi, noče imenovati, pravi pa, da to ni bila Lindberghova pestunja Betty Gow.

Nasproti temu pa bo profesor dr. John F. Condon, ki je izročil \$50,000 odkupnine na pokopališču v Bronxu in ki bo ta teden poklican kot priča, izpovedal, da je bil oni "John", ki je od njega prejel odkupnino, Bruno Rich. Hauptmann. Ravno tako pa je tudi Lindbergh izpovedal, da je "John" Hauptmann, ker ga je spoznal po glasu, ko je dvakrat rekel: "Hey Doctor".

Mnogo se je ugibalo, ako bo dr. Condon poklican kot priča, toda sedaj je gotovo, da bo poklican in bo obtoženo izpovedal proti Hauptmannu.

COOLIDGEV ZDRAVNIK UMRL

Washington, D. C., 5. jan. — Dr. James F. Coupal, star 50 let, ki je bil zdravnik Bele hiše za časa Coolidgevega predsedništva, je umrl na krvavenjem na možganih.

Zdravil je predsednikovega očeta in sina Calvina, ki je za zastrupljenjem umrl v Walter Reed bolnišnici.

Dr. Coupal bo pokopan na narodnem pokopališču Arlington.

KOLIKO PÓJEDO KAZNENCI

Jefferson City, Mo., 5. jan. 4700 kazencev v državni kaznišnici pojé na mesec 150,000 funtov mesa, 40,000 hlebov kruha, 200,000 funtov zelenjave in popije 1500 galon mleka.

BOLIVIJA KLIČE POD OROŽJE

La Paz, Bolivija, 4. jan. — Predsednik Jose Luis Tejada je pozval vse sposobne Bolivijce, ki do sedaj še niso bili poklicani k vojakom, da pridejo pod zastavo, da preženejo Paragvajce iz Gran Chaco.

"Vpadniki ogrožajo deželo" — se glasi oglas. — "Pozivljam vse svoje sodržavljanke, da se takoj zglašijo v vojašnicah. Vojna mora biti sedaj edina naša dolžnost. Kot moralni pritisk celega sveta ne vpliva na sovražnika, tedaj si pridobimo zmago s svojo lastno močjo".

Vojsko ministrstvo naznanja, da so Bolivijci ustavili paragvajsko ofenzivo, ki je imela namen zavzeti še pred Novim letom trdnjavo Villa Montes. Bolivijski polki se še vedno hrabro bojujejo okoli Iriboba in odločno zanikujejo paragvajске vesti, da so imeli Bolivijci težke izgube.

HUD MRAZ V KANADI

Edmonton, Alta., Kanada, 5. januarja. — V najmrzljemem kraju Kanade je bil dosežen rekord za mraz pri Great Bear Lake, ko je kazal toplotomer 76 stopinj pod ničlo. Prejšnji rekord je bil 20. decembra 1933 v Mayo, Yukon, ko je kazal toplotomer 68 stopinj pod ničlo.

KONEC STAVKE V BRAZILJI

Rio de Janeiro, Brazilija, 6. januarja. — Federacija mornariških delavcev je naznanila, da je preklicala stavko, ko je sprejela ponudbo vlade za posredovanje. Malo prej je bila tudi končana stavka brzojavnih in poštinskih uslužbencev, ko je prometni minister zagrozil, da bodo vsi odpušteni, ako se takoj ne vrnejo na delo.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
LOVENC PUBLISHING COMPANY
 (A Corporation)
 Frank Sakar, President L. Benedik, Treas.
 Place of business of the corporation and addresses of above officers:
 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
 "GLAS NARODA"
 (Voice of the People)
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 Za celo leto valja na Ameriko in Za New York za celo leto \$7.00
 Manado \$6.00 Za pol leta \$3.50
 Za pol leta \$3.00 Za inozemstvo za celo leto \$7.00
 Za četrt leta \$1.50 Za pol leta \$3.50
 Subscription Yearly \$6.00
 Advertisement on Agreement
 "Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.
 Dopolni bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli
 polijati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
 nam tudi prejinja bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovika.
 "GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
 Telephone: CHelsea 2-2878

PREDSEDNIKOVA POSLANICA

Poročilo o "Stanju Unije", ki ga je prečital v petek predsednik Roosevelt obema zbornicama kongresa, je značilen dokument, ki v ostrih potezih označa drugo razdobje "New Deal".

"Delo za slehernega, ki hoče delati, in proč s sistemom miloščine!"

To je jedro velikega programa za obnovo ameriškega gospodarstva.

Jaz nočem, — je dejal predsednik, — da bi se uničevala življenjska sila našega naroda s tem, da bi dobivali nezaposleni denarno podporo, košarice živili in da bi jih najemali od tedna do tedna za rezanje trave po parkih in za pobiranje papirja. Naša dolžnost, ni samo zaščititi telesa nezaposlenih pred propadom, pač pa moramo zaščititi tudi njihovo samozaupanje, pogum in odločnost.

Na temelju te filozofije je predlagal predsednik nekakšen novi reži, ki ima naslednje cilje: potom uporabe narodnih virov naj bo slehernemu zajamčen zaslužek; vsakdo naj ima primeren dom in naj bo deležen varstva proti katastrofam, ki mu prete v življenju.

Iz predsednikove poslanice pa ni mogoče razbrati, če se je smer njegove politike obrnila na levo ali na desno ali če se nagiba zdaj sem, zdaj tja, da ne naleti na preveliko opozicijo niti na tej niti na oni strani.

Radikalci se bodo strinjali z njim, ker je rekel, da bo moral ameriški narod polagoma opustiti svoje nazore o podedovanju blagostanja ter da se bodo morali posamezniki odreči prevelikim dobičkom.

Konservativni trgovski in industrijski svet bo potolažen, ko jim je zagotovil, da delavci zaposleni pri vladnih podjetjih, ne bodo delali konkurence privatnim podjetnikom.

Predsednik namerava vse sedanje reliefne postaje nadomestiti z javno posredovalnico za delo ter popolnoma odpraviti metodo direktne zvezne podpore.

Za poldrugi milijon delanezmožnih bodo morale skrbeti državne in občinske oblasti. Državam in občinam bo zvezna vlada pomagala dobiti potreben denar v to svrhu.

Zunanjo politiko je le nakratko omenil. Rekel je, da se mednarodni odnosi niso posebno izboljšali ter da še vedno prevladujejo stare strasti. Amerika bo tudi v bodoče skušala živeti v vsemi državami v prijateljskih odnosih.

V splošnem je pa izraženo v poslanici neomajno zaupanje s katerim je predsednik prežet navzlic silnim zaprekam, ki so se stavljale "New Dealu" na pot.

PROBLEMI PRISELJENCA

Inozemci, ki so prišli pod drugim imenom.

Vprašanje: Prišel sem v Združene države leta 1914 s potnim listom, izdanim nekemu mojemu prijatelju, in tako sem bil pripuščten pod njegovim imenom. Ali takoj po prihodu sem prevzel svoje pravo ime. Ali morem biti naturaliziran pod svojim praviim imenom? Drugače kaj mi je storiti?

Odgovor: Inozemci, ki so prišli v Združene države pred dnem 22. maja 1918 pod drugim imenom, nimajo nikakih težko. Vložite prošnjo za državljanstvo pod svojim praviim imenom, ali navedite v prošnji, pod katerim imenom ste prišli. Seveda morate prepričati naturalizacijske oblasti, da ste bili vi zares oni, ki je prišel pod tem imenom. Vedno obstoji sumnja, ker je bilo toliko sleparij ravno v takih slučajih. Vas bodo natančno izpraševali, in, ako je vse, kakor pravite, se nimamo nič bati, ako odgovorite vse resnično. Kdor pa je prišel po dnevu 18. maja 1918, ko je Passport Act stopil v veljavo, je v ravno takem položaju, kot oni, ki je prišel nezakonito. Zato, ako je prišel pred dnem 3. junija 1921, ne more zaenkrat nič storiti, dokler kongres, kakor se pričakuje, ne podeli tudi kasnejšim priseljencem pravice do legalizacije.

Skupni strošek naturalizacije.

Vprašanje: Koliko stane dandanes naturalizacija? Odgovor: Pristojbina za Izjavo namere (prvi papir) znaša \$2.50. Ali ko se vložijo prošnja, treba plačati tudi pristojbino za takozvano spricevalo prihoda, namreč \$2.50, tako da ves strošek za prvi papir je \$5.00. Pristojbina za spricevalo državljanstva (drugi papir) znaša \$5.00. Skupni strošek za naturalizacijo je torej \$10.00. Seveda treba bivati v Združenih državah vsaj pet let in imeti prvi papir vsaj dve leti, predno se more zaposliti za naturalizacijo.

Spreminjanje carinskega tarifa.

Vprašanje: Kdo ima oblast spreminjati carine, predsednik ali kongres?

Odgovor: Ta oblast spada v splošnem kongresu. Zadnji kongres pa je meseca junija 1934 sprejel dodaten začasni zakon, s katerim podeljuje predsedniku pravico spreminjati tarife cene na podlagi vzajemne pogodbe s posameznimi državami.

Federalni sodniki.

Vprašanje: Kdo imenuje federalne sodnike in za kako dolgo?

Odgovor: Federalne sodnike imenuje predsednik Združenih držav z nasvetom in odobrenjem senata. Oni ostanejo v službi dosmrtno, ali morejo biti vpokojeni, ko so dosegli starost 70 let ali ako so odslужili deset let.

"College" in univerza.

Vprašanje: Kaka razlika je med kolegijem (college) in vseučilišem (university)?

Odgovor: Univerza obstoja iz raznih kolegijev. Tako more univerza vsebovati "kolegij za liberalne umetnosti" (odgovarjajoč približno stakoraški filozofični fakulteti), kolegij za inženirstvo, pravoslovje, zdravništvo, poljedelstvo itd.

Lovska dovoljenja.

Vprašanje: Nameravam obiskati prijatelja na deželi, ki me je povabil na lov. Rekl so mi pa, da ne državljan ne smejo loviti v tej deželi. Ali je to res?

Odgovor: Res je, da nekoliko držav (na pr. Pennsylvania, Illinois, Colorado, New Jersey, New Mexico in North Dakota) prepoveduje lov od strani inozemcev. V državi New York si more inozemec preiskrbiti posebno lovsko dovoljenje od Censervation Commission. V raznih državah je pristojbina za inozemce višja kot ona za ameriške državljane. Ker so pravila v posameznih državah tako različna, najbolje je preiskrbiti si lovsko predpise od lovške oblasti (game commissioner) v dotični državi.

FLIS.

OGROMEN VLOM V PARIZU

Te dni so vdrl vlomileci v pariško stanovanje ločene žene ameriškega milijarderja Goul-da, Helene Margarete Kellyjeve. Lastnica stanovanja je bila odsotna. Mudila se je s svojo služnincadjo izven mesta. Po povratku v stanovanje je odkrila, da so jo v njeni odsotnosti posetili tatovi, ki so premotali v hiši vse prostore, celo podstrežje. Odnesli so dragoceno indijsko bodalo, okrašeno s smaragli in demanti, dalje masiven kip Mateje božje iz zlata z demanti in polno drugih vrednostnih predmetov. Vlomileci so navrtali tudi blagajno, v kateri je bila velika vsota gotovine, vrednostni papirji ter šopek srečk francoske državne loterije. Oškodovanka ceni po vlovu povzročeno škodo na tri milijarde francoskih frankov. Tatvine v takšnem obsegu v francoski prestolnici še niso imeli.

Varčite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

MADŽARI PO ŽENEVSKI SODBI

Bratislava, 17. decembra.

Madžarska vlada je doma polnih sedem dni tajila svoj ženevski poraz. Njeno časopisje je iz poraza naznanilo celo pretirano lep uspeh, vendar se v javnosti ta teza ni dala dolgo vzdrževati. Polagoma prihaja na dan resnica in madžarska javnost je danes že pončena o pravem stanju stvari iz inozemskega časopisja. V isti meri narašča razburjenje in ogorčenje proti vladi, ki podvzema vse mogoče, da bi kolikor le mogoče odložila objektivno poročilo. Predsednik vlade Gombös se je več dni ogibal poslancev in je le svojim zaupnikom dajal navodila, kako naj pobijajo nezadovoljstvo v vladni stranki, ki je začelo prav opasno naraščati.

Zunanji minister Kanya ni imel poguma, da se vrne iz Ženeve naravnost domov. Poteklo je polnih sedem dni, preden je čisto potihoma in brez vsake javne pozornosti zopet prišel v svoj urad. Zunanje-politična komisija čaka zaman, da bi jo Kanya vsaj v tajni seji poučil o položaju in ji naznanil, kako si vlada zamišlja svojo politiko za bližnjo bodočnost. Zastopnik Madžarske Tibor Eckhardt, ki ga je poprej vsa madžarska javnost krepko podpirala v njegovem boju zoper jasno jugoslovansko obtežbo, je po neuspehu predmet ostrih kritik. Očitajo mu, da se je v Ženevi prav smešno predstavljati kot "de Eckhardt", dasi ni plemič in dasi je bilo to splošno znano. Očitki pa s tem še niso končani, kajti sedaj, ko ni potreba več "narodne discipline", kakor so Madžari nazivali svojo obupno borbo proti resnici in pravici, si zlasti opozicija upa napadati Eckhardta. Zdjaj mora ženevski "junak" preslišati marsikatero bridko. Predvsem, da se je zaradi konjunkture izneveril opoziciji in pogazil svoje lastno boljše prepričanje, ko je šel v Ženevo branit propalo stvar nasilniške vlade.

Vsi ti napadi ostajajo seveda skriti, niso pa zato nič manj učinkoviti, čeprav ne pridejo v časopise. Razna patriotska društva po vsej Madžarski so namreč že imela svoje zaupne sestanke in odtod se je po vsej državi razširilo spoznanje o izredno težkem položaju. Država je s tem prišla pod nadzorstvo Lige narodov in je glede terorizma morala popustiti celo na svoji suverenosti. Nad njo visi večna grožnja: vsak čas se lahko zopet pojavi kot obtoženec v Ženevi in zopet bo morala braniti svoje že itak omajano stališče.

Popolnoma v nasprotnu z zagotavljanjem časopisja uvi-

deva madžarska javnost, da se Eckhardt ni posrečilo oprati Madžarov od obtožbe sodelovanja pri gnusnem marseillskem zločinu.

S strahom pričakujejo v Budimpešti Lavalovega poseta v Rimu, ker se boje, da se bo potem Italija še bolj odmaknila od Madžarske in to v času, ko mora Budimpešta, javiti v Ženevo, kaj je ukrenila zoper so-krivce marseillskega zločina.

Zdjaj se je tudi izkazalo, da poljski nastop proti Čehoslovski v Ženevi ni bil v inretnosti madžarske vlade. Neutemeljeni očitek poljskega zastopnika Komarnickega, da Čehoslovaška dopušča spletke ukrajinskih emigrantov proti Poljski, so v Pragi lahko gladko zavrnili. Gomböseva vlada pa se zdaj boji, da bo šla Čehoslovaška še korak dalje in opozorila svet na teroristično delovanje madžarskih agentov, ki so našli zatočišče na Poljskem in od tam rujejo proti čehoslovski državi. Poljska javnost je spregledala to madžarsko igro in Gomböseva vlada se boji, da Varšava v bodoče ne bo več podpirala kompromitirane madžarske politike.

Opozicijski tisk napoveduje, da je za Madžarsko nastopila doba popolne osamljenosti, zato je zavladala v političnih krogih silna poparjenost. Zagotavljanje vladnega tiska, da v Ženevi ni bila omadeževana "čast Madžarske", smatra javnost za puhlo frazo, zlasti ker je še vsem v spominu, da se je ta fraza ponavljala cele tedne v aferi ponarejanja francoskih frankov. Sami Madžari so bili iznenadeni nad predrznostjo, da je dala vlada v občinah ob jugoslovanski meji izglasovati Eckhardtu zaupanje in zahvalo. To velja predvsem za one kraje, kjer bi se po ženevski obsodbi morala vršiti nepristranska preiskava in bi morali biti sokrivci kaznovani. Trezni ljudje ne morejo dovolj obsoditi tega postopanja in smatrajo, da bo na ta način Madžarska v kratkem zopet na zatožni klopi pred Ligo narodov. Postopanje vlade je vsekakor značilno in razgalja težnjo, kako bi se otresla težke ženevske obveze, kaže pa, da ni zadelo ravno pravega načina in da ji države Male antante ne bodo dovolile takega ciničnega izigravanja ob-sodbe.

PRINC MIHAEL ŠEL V ITALIJO

Brinoski otoki, Italija, 5. januarja — Romunski prestolonaslednik princ Mihael je svojo materjo princezo Heleno od-potoval v Florenco.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1935

so dospele. — Onim, ki so jih naročili so bile poslone po pošti. — "Glas Naroda" jih ima v zalogi ter prodaja v knjige za \$1.50

1. Pratika
2. Skozi Sibirijo (Martin Muc)
3. Dejanje (Vladimir Levstik)
4. Solnčne pege (Vinko Bitenc)

KNJIGARNA GLAS NARODA
 216 West 18th Street
 New York City

Peter Zgaga

Po neki lanskim maskaradi je pripovedoval rojak: — Tako dobro sem se maskiral, da me niti moja lastna žena ni poznala. Ob treh zjutraj se je z nekim drugim v taksi-jup odpeljala, ker je mislila, da sem jaz.

Živel je učenjak, ki je bil strašno učen, pa ni bil kaj pri-da pameten.

— Kako je to mogoče, — bo-ste rekli, — da je bil učen, pa ni bil pameten?

Vidite, tako je bilo: Učenjak je bil že precej star in zelo kratkoviden. Toda na-očnike je imel le takrat, kadar je čital. Ko je prenehal čitati, je položil naočnike v knjigo in knjigo zaprl.

Ko je nekoč knjigo odprl, ni bilo v nji naočnikov.

Če bi bil pameten, bi jih hitro našel, ker je bil pa učen, je za-čel takole modrovati:

— Kje so moji naočniki, kje so moji naočniki? Če jih je kdo vzel, jih ni vzel tak, ki dobro vidi. Tak, ki dobro vidi, naoč-nikov ne potrebuje. Tak, ki dobro vidi, jih torej ni vzel. Človek, ki slabo vidi, bi jih sploh ne videl in bi jih ne mogel vzeti. Če jih ni vzel tak, ki dobro vidi, in če jih ni vzel tak, ki ne vidi, sploh niso bili vzeti. Če pa ni so bili vzeti, morajo biti tukaj. Takaj v knjigi jih ni. Sam s svojimi lastnimi očmi vidim, da jih ni. Če pa vidim, da jih ni, je to dokaz, da vidim. Ker sem pa strašno kratkoviden, ne morem drugače videti kot z naočniki. Če torej lahko vi-dim, da ni naočnikov v knji-gi, jih moram imeti na nosu.

In učenjak jih je res imel na nosu.

Menda ni na svetu večjih prijateljev kuretnine kot so ameriški zamoreci. Zamorec bi dal vse, kar ima, za kurjo ali puranovo pečenko. Nekateri celo zatrjujejo, da zamorec iz-makne kokoš, če je kupiti ne more. Taka da je njegova strast.

Nekemu bogatašu v južni državi se je zahotelo lepega in okusnega purana.

— Ali veš, kje bi ga dobil? — vpraša svojega zamorskega služabnika. — Ampak pitane-ga purana bi rad, ne divjega. Želim, da ga kupiš pri farmer-ju, ne pa da bi divjega v hosti ustrelil.

Zamorec je poznal oddalje-nega farmerja, ki je imel po-sebno lepe purane. Gospodar mu je dal denar, in zamorec se je odpravil na dolgo pot. Poz-no ponoči se je vrnil. Upchan je bil in utrujen, navzlic temu se je za zadovoljno smejal.

Res je prinesel izredno lepe-ga purana, toda ko ga je ku-harica jaskubila in odprla, je našla v njem vsepolno šiber.

— Kaj ti nisem povedal, da hočem pitane-ga, ne pa divje-ga purana? — je vzrožil gospo-dar.

— Saj ni divji.

— Kako so pa potem šibre v njem?

Zamorec je zarožljajl z de-narjem in rekel skriv-nostno:

— Veste, tiste šibre so bile meni namenjene ...

V ljubljanskem dnevniku je izšel tale oglas:

"Poročena ženska, stara nekaj nad trideset let, le-pe zunanosti, želi prijatelj-stva izobraženega in zabav-nega moškega, da si bo z njim krajšala čas, ko mož v gostil-ni sedi".

Takoj naslednjega dne so se začeli ljubljanski gostilničarji pritoževati, da so njihove go-stilne čedalje bolj prazne.

Marsikak zakonski mož o-stane zvečer doma, misleč, da je dala objaviti oglas njegova žena.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zaneslji-vo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.35	Din. 200	\$18.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$44.60	Lir 500
\$12.—	Din. 500	\$88.20	Lir 1000
\$24.—	Din. 1000	\$176.—	Lir 2000
\$47.50	Din. 2000	\$352.—	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, boddli v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH	
Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$10.—	\$10.85
\$15.—	\$16.—
\$20.—	\$21.—
\$40.—	\$41.25
\$75.—	\$75.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih. Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
 "Glas Naroda"
 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

TEŽKA ŽELEZNIŠKA NESREČA

se je završila nedavno pri Delaware, Ohio, ko je ekspresni vlak iz Clevelanda kolidirajl z lokalnim vlakom. Tri osebe so bile usmrčene, štirinajst pa ranjenih.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ZA MIR POKOJNIKOVE DUŠE

(Slika iz Makedonije.)

Pri vaškem, pravoslavnem delu makedonskega prebivalstva so se ohranili stari, bujni pogrebni običaji. Vsake kvatre imajo zadušnice, "mrtvi dnevni" imenovane. Duhovščina opravljati molitve v cerkvah in na grobeh.

Vsaka gospodinja, ki ima v svoji družini pokojnika, speče in skuha ta dan vse najljubše pokojnikove jedi. Jedila odnesejo v cerkev, kjer jih blagoslovijo in dobro polovico razdajo revežem, ki se ta dan zberejo na cerkvenem dvorišču. Za vsako jed, ki jo berač sprejme iz rok gospodinje, se ta zahvali z besedami: "Da Bog prosti njegovi duši!" Bog hodi milostiv njegovi duši. Gospodinja se zahvali: "Amen! Bog te usliši!"

Drugo polovico jedi odnesejo na pokopališče in jih položijo na grob. Poleg jedi postavijo še vrč vina, in sicer tiste, ki ga je pokojnik najraje pil. Vse skupaj ostane na grobu čez noč, da pokojnikova duša ne bo lačna in žejna.

Prihodnji dan se na grobeh pogostijo vsi domači in vsaki, ki ga pot prinese mimo. Lomčene vrče razbijejo — kakor se je razbilo pokojnikovo življenje. Potem začnejo v zbranih besedah objektivati mrtveca in ga hvaliti na vse pretege. Ko se pa vsi vrči izpraznijo in razbijejo, se sorodstvo odpravi domov v prijetni zvesti, da so dostojno počastili pokojnika.

Nekega dne me je privedla pot mimo vaškega pokopališča. Dan se je nagibal k večeru. Dolge plave sence so se že plazile nad božjo njivo.

Po grobeh so ležali razbiti vrči in lonci. Grobar je pobiral ostanke mesa in kruha ter težko vlekel svojo srečo čez grobove.

Na nekem grobu sta strašno jokali dve stari ženi. Njun jok je bil tako obupen in težak, da me je obhajala groza. Starjša se je med jokom bila v suha psa, da je votlo odmevalo. — Druga si je pulila z glave sive lase.

"Kdo vama je umrl?" sem

sočutno vprašal tisto, ki si je pulila lase.

"Meni?" začudeno meni ženska.

"Zdaj sem se začudila jaz."

"Vam seveda, za kom pa tako jokate?"

"Za sosedom," je bil miren odgovor.

Ta zbranost, po takem obupnem joku me je tako presenetila, da sem pomislila, če se ji ni zmešalo od prevelike žalosti. "Kako vendar to, da za tujim človekom tako jokate?" sem bezala dalje vanjo.

"Eh, tako, veste, gospodinja naju je poslala. Ona ima dosti otrok, a nima časa. Jaz in Polona pa se na to razumeva! Kaj ne Polona?"

In starka se ponosno ozre po svoji tovarišici. Polona je priklimala in dodala:

"Da, da poslala naju je, da malo pojokava. Spodobi se."

"A tako?" Vse mi je bilo jasno. To so bile najete žene, ki so za dober zaslužek objokovale tuje mrljice.

Oni dve se nista dali motiti

Jokali sta z glasom, ki je trgal srce, bili v obupu z glavo ob zemljo in si pulili lase.

Podoba globoke žalosti in stranskega obupa! Slika je bila tako popolna, da je ni tragedije, ki bi jo tako popolno podala.

Vrč žganja se je nagnil in tekočina je počasi curljala v zemljo.

"Vse za njegovo dušo!" reče starka, vzdigne vrč ter ga krepko nagne. S črno vozlasto roko si je nato obrisala usta in podala vrč tovarišici. "Tako naj se zgodi!" je odvrnila druga in še sama dobro nagnila.

"Kasno je že Marjana."

"Pa pojdiva," de Polona in z vso silo trešči ob križ prazen vrč.

"Da, da, vsi so že odšli." S težavo sta se postavili na noge.

Nad pokopališčem je plaval vonj po jedi in prelitem žganju. Proti izhodu sta se opotekali dve pijani senci.

Mara Husova

STVARI, KI NISO MALENKOSTI

Nemški pisatelj Hans Martin Murrmann je zapisal ženskam v premislek naslednje besede:

So možje, ki trdijo, da je važnost, ki jo polagajo ženske modnim stvarjem, dokaz za njihovo površnost. To je zmotno! Veselje ženske do modnih stvari izvira iz njene potrebe po lepoti. Toda pri ženskah, ki pretnjavajo modo v nespodobnost, bi skoraj dvomili o tej estetski potrebi.

Mislil n. pr. na razparano oblačilo, kakršna nosijo sedaj ponovno. Na neki čajanki sem videl tako ozko oblačilo, da je vso postavo modeliralo naravnost nezaželeno jasno. Ta obleka je bila vrhu tega tako daleč razparana, da je bilo videti nogo pri plesu še nad koleno. Gotovo je bila pozornost gledalov, če publike, posebno moške, obrnjena nogi, ki se je svilenato svetlikala nad koleno. Toda če

bi kdo koga izmed nas vprašal, da li bi nam ugajalo, če bi naša izvoljenka nosila takšno obleko, bi vsi zaklicali ogorčeni "Ne!" Takšni so pač moški, da se navdušujejo v resnici le za decentnost.

In še nekaj mi je padlo pri tem "vzornem primeru" v oči. Imela je krvavo rdeče lakirane, kakor zverinski kremplji končujoče se nohte. Tudi ta modna pridobitev me ni mogla navdušiti. Če si predstavljam, da bi mi ženska s takšnimi nohti pripravljala jed ali da bi mi šla z njimi skozi lase — ne, to bi mi v resnici pokvarilo vsako nežnost.

Ali če bi mi prišla naproti v čevlji s tako visokimi petami, da bi krevsala na njih kakor na hoduljah — tudi to bi me pripravilo do tega, da bi se najrajši obrnil. Kako je mogoče nogo tako posiliti in hojo tako pokvariti!? Ali ženske ne ve-

PAIN-EXPELLER

Zoper vse bolečine mišic zahtevajte svetovnoslovni ANCHOR PAIN-EXPELLER Pain-Expeller vedno prežene bolečine KILLS PAIN

do, kako lepa je hoja s polno nogo, lahka in široka?

Moda naših dni je malo staromodna in se prilega s fantazijo vsakemu ženskemu tipu. Baš zato pa je dolžnost ženske, da pazi na svoj osebni tip. Če je majhna in okrogla, si ne sme natakati na bluzo ogromna taftna krila, kakor da hoče z njimi splavati v višino. Tudi ne sme sprednji del svoje plešne obleke opremiti s tako velikimi gumbi kakor krožniki. To za plesnega druga ni prijetno, ne glede na to, da je takšno prefravanje nelepe.

Da nosijo ženske sedaj kot okras ogrlice s križnimi obeski je moda, o kateri bi se lahko prepirali. Vsekako bo občutil marsikdo takšno modo pri plesu kot onečastenje nekega religioznega znaka. Res tenkočutna ženska ne bo kaj takšne ga nikoli storila.

Tenkočutnost, smisel za lepoto in dober okus, to je pa baš tisto, kar pričakuje moški od ženske, ki mu hoče ugajati.

STRAH POVZROČA KRVNE IZPREMEMBE

Ameriški zdravnik, profesor Cannon, je objavil razsežno delo o psihofiziološki bojazljivosti. Knjiga prinaša veliko novega gradiva o rojstvu čustva strahu in po njem povzročeni spremembi v organizmu.

Stalna prestrašenost ima za posledico spremembo vsebine krvi. Nadledvična žleza izloča izredno količino adrenalina, snovi, ki razširi žile privednice in sploh lasnice. Istočasno oddajajo jetra veliko glikogena, ki se razkrajja pod vplivom istega adrenalina ter se meša s krvjo že v obliki sladkorja. Te kemične spremembe imajo svoj globok pomen. Neprizakovano zvišan odstotek sladkorja v krvi poživljuje delovanje mišic in pred vsem srca. Delovanje slednjega zviša krvni pritisk. Ta ne pomeni nevarnosti za organizem, ker so se bile poprej razširile vse lasnice, a zato dviga odporno zmožnost in življenjsko zavest organizma. Pod vplivom strahu izvršuje sleherni živo bitje junaštva, katerih ne bi bilo zmožno v normalnem stanju. Pri begu narašča brzina, ki slavi rekordne zmage. Pri obrambi premaga prestrašen tudi močnejšega nasprotnika prav zato, ker mu strah podesetori moči. Vse to je posledica spremenjene krvne vsebine, za katero je poskrbela narava takoj pri prvem znamenju nevarnosti, v istem trenutku, kadar se poraja strah.

Cena DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO \$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI 'GLAS NARODA'

216 WEST 104th STREET

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

253

Ta Indijaneec je bil Huron. Pravil je, da je že davno zapustil svoje plemo in se preselil k belokozcem. O njem je bilo znano, da je čisto izginil iz svojega novega bivališča in da ga dolgo ni bilo nazaj. Potem se je pa nenadoma zopet pojavil in začel znova opravljati svoje posle.

Govoril je zelo mnogo o tem, da sovraži Angležce, in o bojih, ki se jih je udeleževal.

Ko se je d'Ouvelles prvič sestal z njim, je opazil, da Indijanečve oči ne morejo dolgo gledati na en kraj. Indijanečev smehlaj je bil neka posebnega in poročnik je opozoril nanj Marjano. To je bilo prej krčevito stiskanje ustnic nego smehlaj.

Toda vsem tem podrobnostim poročnik ni pripisoval velikega pomena.

"Jutri krenemo na pot! — je dejal Indijaneec.

— Jutri zjutraj, ko obledi luna.

— In spremljali boste naju vi sami? — je vprašala Marjana.

— Da, to zadostuje.

In poglavar je pokazal na tomahavk, visec za njegovim pasom.

Toda Marjane to ni pomirilo. Sporočila je svoj nemir možu, rekoč:

— Ni pametno kreniti na pot tako...

— Zakaj pa ne? — jo je prebil Roger.

— Ker nas čakajo mnogo nevarnosti v neznanih krajih, kjer se krvavi spopadi kar vrste.

— Marjana, — je dejal poročnik resno, — v nevarnosti, ki mi prete, če vstopim v vojsko generala Lafayettea, so mnogo večje.

— To vem, prijatelj, — je vzkliknila Marjana.

Pogovor mladih zakoncev je prekinil prihod indijanskega vodnika. Prišel je vprašat, ali naj vzame na pot konja za prenos prtljage.

Poročnik in Indijaneec sta nameravala potovati na konjih, Marjana pa na mezu v pletenem sedlu, opremljenem z naslonjalom.

Indijaneec je dobil za izgovorjeno nagrado tudi potrebno zalogo živil.

Ko so se zvečer pripravljali na pot, je vprašal Indijaneec po prtljagi.

— Tole je vse, — je odgovoril poročnik in pokazal na popotno torbo, ki je imel v nji vse svoje premoženje.

Indijaneec je hotel vzeti torbo, da bi jo pritril k sedlu, toda poročnik je to odklonil, češ, da bo že sam nosil svojo torbo.

Indijaneec je bil nekoliko presenečen. Komaj vidno so mu zadržale ustnice.

— Dobro, — je dejal.

Potem je pa odšel v sosedno sobo.

— — —

Zgodaj zjutraj so se pripravili na pot. Poročnik je zopet odklonil Indijaneec, ko je hotel vzeti njegovo torbo, da bi jo privezal konju na hrbet.

To početje je utrdilo v vodniku domnevo, da mora biti v torbi nekaj zelo važnega. Vendar pa ni hotel pokazati, da kaj sluti.

Potem so krenili na pot in Indijaneec je zavzel svoje mesto dobrih čvrajset korakov pred obema potnikoma.

Marjana je takoj izrabila to, da ni mogel slišati njunega pogovora, da je izrazila možu svojo bojazen.

— Ali si povsem miren, prijatelj? — je vprašala.

— Popolnoma, — je odgovoril poročnik smaje.

— Si opazil nasmeh tega Indijaneč... Če se skrivaj ozrem nanj, me kar mrzaz spreleti.

— Pojdiva Marjana, — je dejal poročnik, — take misli si je treba izbiti iz glave, ker niso niti najmanj utemeljene.

Marjana je zopet za hip umolknila.

Poročnik je pa začel tudi sam razmišljati. Nehote se je ozrl na Indijaneec pred seboj.

Baš tisti hip se je Indijaneec obrnil v sedlu in poročnik je dobro videl nasmeh, ki je tako vznemirjal njegovo ženo.

Prvič je imel tudi on neprijeten občutek. — Vendar pa ni hotel tega pokazati, tem manj, ker je Marjana zopet navezala prekinjeni pogovor.

— Seveda, s teboj se čutim varno povsod, — je dejala.

— Sicer pa, Marjana, — je pripomnil poročnik, — mar nisi več tista junaška žena, ki je na krovu "Glorieuxa" tako sijajno dokazala svojo neustrašenost?... Gotovo bi našla v sebi zopet ves pogum, če bi ti pretila nevarnost...

— Seveda, — je odgovorila Marjana. — Saj

bi se tudi ne bala zase, če bi nama pretila nevarnost...

— Jaz ti te pa znal ščititi, če gi se nama kaj pripetilo, — je pripomnil poročnik. Toda, — je nadaljeval smeje, — zdi se mi, da ne bom imel prilike rabiti dveh pištol, ki ju imam pri sebi, niti tegale bodala.

In poročnik je potegnil izpod obleke dolgo, ostro bodalo.

— Edino to bodalo sem si pridržal od stricevega imetja. To je namreč zgodovinsko orožje, pripeljano iz Indije. Stric ga je visoko cenil.

— Ali ni namočeno v strup? — je vprašala Marjana.

— Mislim, da je; moj stric se je dotikal tega bodala zelo previdno. Ker se bojiš tega nevarnega orožja, ga spravim nazaj v nožnico in zatakneš za sedlo. Upam, da ostane tam vso pot.

Toda poročnik je bil zelo presenečen, ko ga je Marjana prosila, če bi smela imeti bodalo pri sebi.

— Kaj hočeš biti tudi ti oborožena? — je vprašal poročnik; — mar ne zadostuje, da sem oborožen jaz?

Marjana je povesila oči, poročnik je pa nadaljeval:

— Misliš torej, da bi mogla priti v tako grozen položaj, da bi morala tudi ti seči po orožju?

Marjana je dvignila glavo in odgovorila:

— Najina pot bo dolga, zelo dolga; vodila naju bo skozi velike pustinje in goste pragozdove... V tej deželi je mnogo nevarnih plazilec.

In mlada žena se je pri teh besedah zdržnila, kajti spomnila se je groznega prizora na Yvonnini svatbi, ko je rešila življenje svojemu bodočemu možu.

In kot da ji je stopil ta prizor živo pred oči je Marjana zadržala.

Tudi poročnik se je spomnil, kakko se mu je bila strupena kača ovila okrog noge. In hvalježno je pogledal svojo ženo.

Potem je pa dejal veselo:

— Upajva, draga moja, da se nama ne bo treba braniti niti plazilec, niti Indijaneec v angleški službi... Ne pozabi, da so najinega vodnika v krčmi dobro poznali. To ni vojska, temveč pošten in delaven mož. On se ne preživlja z ropanjem, temveč s poštenim delom... Sicer pa, kar pogledaj ga... Mar mu ne igra ne premano smehlja na obrazu?

— Da, — je odgovorila Marjana, — vedno isti smehlja... Toda... je vzdihnila globoko, — ta smehlja mi ne ugaja.

Poročnik je hotel končati ta pogovor in zato ni odgovoril. Hotel je spraviti bodalo, ki ga je držal v roki.

Toda Marjana ga je začela znova prositi, naj ji da orožje. Ni ji mogel odbiti prošnje in tako je mlada žena vzela bodalo ter ga spravila v žep pod pasom.

— Imela boš bodalo pri rokah — je dejal poročnik.

Tisti hip se je Indijaneec obrnil in začel mahati z rokami v znak, naj se ustavita. Potem je pa pokazal z roko naprej, češ, da stoji na poti ovira.

— Kaj pa je? — je vprašal poročnik.

— Siouxi so tam dali, — je odgovoril Indijaneec. — Angleži pa tudi ne bodo daleč.

— No in kaj naj storimo?

— Po drugi poti krenemo.

(Dalje prihodnjič.)

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEBAR

ZA LETO 1935

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA

IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

GORA LEZE...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

63

Še ne vidi ljudi; toda med šumenjem valov sliši glasove starega Simmerauerja in njegovega sina.

— Kako to, da ne slišim dekleta? — Tedaj pa zasliši tudi Vronin glas in skoči tako naglo čez strmo mejo, da mu voda iz mlake. v katero je stopil brizgne čez glavo. Na potoku, ki je tekel ob sklednj, vidi plavati dolgo desko. — Počakaj malo! Dekle rabi deske. — Naglo se zadrvi za plavajočo desko, jo potegne iz valov in jo nese na varno mesto. Ko ves razburjen in vendar boječe stopi na dvorišče, je bil Mihel prvi, ki ga je videl prihajati. — Jej, pogledj! Tukaj prihaja Daksov Žorž! In tudi kramp je takoj prinesel s seboj! — zakliče stari poln veselja. — Dober dan, Žorž! Tisočkrat pozdravljen!

Pri teh besedah se Vrona, ki je čistila jarek pri vodnjaku, nasloni na lopato. Toda ne reče besede, niti tihega pozdrava nima za mladega kovača, ki je gledal proti vodnjaku. Toda rdečica, ki je gorela na njenih licih še bolj potemni, ko ji Matej zasepeče:

— Kaj ne, da sem imel pravi, ko sem rekel, da bo prišel!

— Vrona mu prikima in zopet prične z delom.

Žoržu se zdi, kot bi stal na jerjavici; vleče ga k vodnjaku, toda Mihel ga prime za rokav in ga noče izpustiti. Simmerauerju se mora še nekolikokrat kihnuti, predno je mogel reči: — Žorž! Ta lepa voda! In vse potegne za seboj, pol sklednja, deske in trame, vso zemljo na vrtu, vse vleče za seboj! Samo pogledj, kako vse plava!

To pravi Simmerauer s tako žarečim veseljem, da Žorž v veliki zadregi jeclja:

— Mihel! Ali si neumen, ali pa imaš gobo.

— Samo gobo? Popolnoma sem pijan! Od vode! Le pogledj, kako razsaja voda! Toda hiši ne more ničesar storiti. Moja hiša ima trdne zidove. Njej ni mogel hrib ničesar napraviti. Hačiii! — Ko bi bilo solnce, ki je obsevalo zapadno stran, že na višku, toda bi bila okoli Mihelnovega nosu lepa mavrica. — Kaj ne, Žorž, da boš malo pomagal, da obrnemo vodo v jarke?

— Zato sem vendar tukaj! Kaj me moreš rabiti?

— Pojdi z menoj!

Žorž hoče pograbit kramp ter neprestano gleda k vodnjaku. Spomnil se je onega jesenskega jutra, ko je Simmerauerju ponudil svojo pomoč, in Vronine jezne besede: — Ta nam že ne bo pomagal! Saj bo še njemu splavala hiša. — Žorž se popraska za ušesi ter napravi nekaj korakov proti vodnjaku. Vrona pa mu še vedno obrača hrbet. Dela s tako naglico, kakor za rešitev hiše ne bi smela izgubiti niti trenutka.

— Hej, dekle! — se oglasi iz Žorževega grla. Vrona pogleda. Ko Žorž vidi te žareče oči, vpraša tiho: — Ali mi dovoliš, da malo pomagam?

Simmerauer se začuden obrne k sinu:

— Kaj pa uganja? Saj sem mu že jaz dovolil! Zakaj mora punco vprašati?

— O, pogledj, — Mihel zopet kihne. — Ne bi bilo tako slabo: moje dekle in kovač! Sedaj zopet ima vse v redu! — Zadovoljen opazuje oba in je bil radoveden kaj bo prišlo.

Vrona je zasedla lopato v tla. Roke si obriše ob predpasnik in gre Žoržu nasproti. Kako lepa je bila: z žarečim pogledom v svojih kot oreh rjavih očeh, z vročo rdečico na utrujenem obrazu. — Dober dan, Žorž! — pravi nekoliko v zadregi in mu poda roko, ki jo je Žorž pograbil s svojimi sajastimi prsti, kot porabi jastreba zajca. — Sama bi te bila prosila, da malo pomagaš očetu. Na tvojih rokah je blagoslov. Take roke so vedno dobre za pomoč.

Žorž se smeje kot boječ otrok in ne najde nikake besede.

— Ta je kot jeklo, predno da glas od sebe, — pravi Simmerauer z nasmehom. — Ga bom moral jaz pocukati za jezik.

Matej ga potegne za rokav nazaj.

— Pustite, da se o svoji zadevi sama pogovorita.

— Imaš prav! — Mihel prime lopato in zopet dela dalje.

Tedaj pa zasliši za seboj vrisk in skoke po mlakuži. Žorž stoji s krampom poleg njega, smeje se na vsa usta in oči se mu bliskajo. — Tako, oče, sedaj pričenemo! — Žorž prične delati, da ga mora Simmerauer nekaterekrat opominjati. — Beži, ne delaj tako bedasto! — Toda v Žorževih rokah je kramp oživel. Udarja s tako silo, da se jarek pri vsakem udarcu poveča za kmečki čevlji. Kadar je za trenutek prenehal z delom je zadovoljno pogledoval proti vodnjaku, od koder mu je Vrona z nasmehom kimala. Tak pozdrav oči je opazoval tudi Simmerauer. Tedaj pa ga Žorž s komolcem sune v stran. — Ali si kaj pri volji?

— Malo že, da! Toda, dokler moja hiša ni na varnem, ne dam dekleta.

— O, koliko časa bom že počakal.

Solnce je prišlo, gorka svetloba se je razlila čez modro pomladansko nebo in je legla okoli pobočja pomirjenega hriba ter se priliznjeno igra z zidovi hiše, katero oblivajo šumeči valovi. Gorki potoki so se izpremenili v lesketajoče srebro in medtem ko se prično vlažni madeži na hiši sušiti, se iz zidov dviga vodena para.

Žorž je delal že eno uro, ko prideta njegova pomočnika.

Iz vasi sta pripeljala še nekaj pomagачev. Pri neumornem delu je bilo mnogo različnega govorjenja o vsej škodi, katero je od jeseni napravil drseči hrib in o nevarnosti, katero je prinesla voda v dolini posejanim njivam. Tedaj pri Simmerauerjevih tudi prvič slišijo o nesreči, ki se je dogodila v Purčelerjevi hiši.

— In Tone je od hiše že od sinoči. Z vozom za dirko se je peljal v mesto. Okoli polnoči je prišel domov njegov konj z zlomljenim drogom in tako strašno zdelan, da so ga morali iz usmiljenja ustreliti. In žena je z ljudmi šla v mesto iskat Purčelerja.

(Dalje prihodnjič.)

Iz Jugoslavije.

Pravda dijakovega očeta s profesorjem.

Okrajno sodišče v Beogradu je več dni razpravljalo o zamotani zadevi iz neke beogradske gimnazije. Kot tožitelj je nastopal profesor latinščine Karapandjić, obtožen pa je bil svetnik prometnega ministarstva Bojić. V tožbi je bilo navedeno da je svetnik Bojić o- vadal profesorja Karapandjića, da muči dijake in da se je neki dijak zaradi njega ubil. Zagovornik toženega svetnika Bojića je navajal v obrambnem govoru, da se pismo, ki ga je toženec pisal ministru, ne sme smatrati za ovadbo, temveč za navadno privatno pismo. Bojić je tako pismo pisal zaradi tega, ker je bil prepričan, da je profesor nenaklonjen njegove- mu sinu in ker je verjel govo- ricam, da se je zaradi istega profesorja neki dijak usmrtil. O tem je govoril ves Beograd, splošno pa je znano tudi to, da je bil profesor že mnogokrat grajan zaradi navad in obna- sanja, ki ni v skladu z učiteljskim poklicem. — Jaz na pr., je dejal odvetnik, poznam to- žitelja kot tako strastnega lov- ca, da se ne morem predstav- ljati, kako naj bi pravilno vzgajal mladino. Mogoče so taki ljudje za kirurške odlični, za profesorje pa niso. Celo tu na razpravi je tožitelj dejal, da "rešuje državo pred intelek- tualnimi invalidi". Naše otro- ke ima torej za intelektualne invalide. Profesor mu je takoj segel v besedo, češ, da je s svo- jimi besedami hotel samo po- vedati, da so med dijaki tudi intelektualni invalidi. Ker se toženec dokaz resnice ni po- srečil, je bil obsojen pogojno na 2 meseca zapora in na 600 Din globe.

Gnusen zločin pri Popovači.

V vasi Osekovec pri Popo- vači so našli v potoku odseka- no človeško glavo, ki ni imela spodnje čeljusti. Preiskava je ugotovila, da je to glava neke- ga trgovca, ki je umrl že pred tedni. Ker je imel umrli trgo- vec v spodnji čeljusti več zla- tilih zob, so neznani zločinci truplo odkopali, odsekali gla- vo in jo potem vrgli v potok, ko so se polastili zlatega zo- bovja. To se je moralo zgoditi že pred nekaj dnevi, glavo pa so našli 3 km daleč od pokopa- lišča. Za človeškimi hijenami so orožniki takoj uvedli vneto zasledovanje.

MATI IN HČI

Da sta si mati in hči v lasch zaradi moškega, ni redek pri- mer, malo nenavaden pa je primer, ki so ga obravnavali te dni v Budimpešti.

Hči se je poročila pred pe- timi leti in nje zakon je bil vi- deti srečen, dokler ni nekega dne odpotovala na daljšo pot in se je mož preselil za ta čas k tašči. Tašča je bila v najlep- ših letih. Nekega dne se je zro- dilo, da je proti svojemu zetu vložila tožbo za alimentacije in mož je bil v resnici obsojen, da ji plača za otroka, ki ga je dobila tašča. Istočasno se je na tožbo njegove žene njegov zakon razveljavil. Razburjenje nad temi procesi je nanj tako vplivalo, da so ga morali neke- ga dne prepeljati v sanatorij, kjer je umrl.

Hči in mati sta si bili odtlej smrtni sovražnici, a pred krat- kim, ko je mati podedovala večjo vsoto, jo je hči tožila za odškodnino 15.000 pengoev, češ, da živi v bedi, odkar je ma- ti uničila nje zakon. Sodniki so tožbo zavrnili, ker se je po pri- čah izkazalo, da je zet zapeljal taščo proti njeni volji.

Tihotapsko skrivališče v zave- tišču za gobavce.

Tihotapei tobaka v Bosni in Hercegovini povzročajo s svo- jo drznostjo in iznajdljivostjo velike preglavice finančnim organom. Vtihotapljen tobak skrivajo na najnenavadnejših mestih in prenašajo z najraz- ličnejšimi triki. Zadnje tihotap- sko skrivališče pa je prese- netilo tudi vseh zvijač vajene finančne organe. Tihotapei so namreč večjo količino tobaka skrili v zavetišče za gobavce pri Sarajevu. Organi finančne kontrole tega tobaka seveda ne bodo zaplenili, pač pa bodo po- skrbeli, da bo čim prej uničen.

Obsodba vsučiliškega profesor- ja, ki je sramotil mrtvega rektor- ja.

Pred meseci je bila v Zagre- bu velika seizacija razprava

POPLAVA V CALIFORNIJI

Zadnje poplave so povzročile veliko škodo v okraju Montrose La Crescents. Reke so stra- hovito narasle in prestopile bregove. Na sliki viti strugo, ki jo je izkopal vodovje.

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1935
IMAMO V ZALOGI
Cena 25c
s poštino vred.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

GOSPODAR MUMIJ

Listi so na kratko poročali, da je umrl sir Wallis Budge, znameniti londonski egiptolog. Sam angleški kralj se je dal na njegovem pogrebu zastopa- ti po vojvodi Yorkskem.

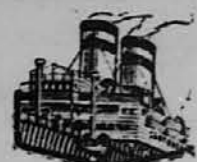
Z Budgeom je legel v grob mož, ki je vse svoje življenje posvetil samo proučevanju sta- roegiptovske kulture, v katero se je poglobil tako kakor men- da še nihče pred njim. Njogo- vo doslej objavljeno delo ob- sega nič manj nego 120 po- membni razprav o knjižnici egiptskega oddelka Britskega muzeja zavzemajo odevle z se- se. Učenjak je bil tako zatop- ljen v svoje študije, da je delal vtis, kakor da ni od tega sve- ta. Ljudje so ga v resnici sma- trali za nekakšnega staroeגי- pskega čarovnika in so mu pri- pisovali čudežne moči in do- godivščine. V predalu svoje pi- salne mize je imel baje shra- njen rokopis nekega dela, ki so ga zaman nagovarjali, naj ga izda. Tega ni hotel storiti, češ da bi svetu prineslo veliko gor- ja. Samo osmim svojih znan- stvenih tovarišev je poslal po- en izvod tega rokopisa, a so morali priseči, da ne bodo stvari v njem nikomur izdali.

Kakor pripovedujejo vsebu- je rokopis prevod in komen- tarje staroeгiptionskega papira, ki je bil sestavljen v čudni pi- savi in je govoril o čarovnih umetnijah egiptskih duhovni- kov, o morilnih strupih, ki na ostavijo v človeškem telesu no- benega sledu, o hipnozi, ki na- pravi vsakega človeka za brez- pogojnega sužnja magove vo- lje in kar je še podobnih stva- ri.

Smrt velikega učenjaka je zadala znanosti težak udarec, pred vsem pa jo bo občutila zbirka kakšnih 300 mumij, ki so največji ponos Britskega muzeja in ki jim Budge ni bil samo zvesti čuvár in zaščitnik, temveč naravnost prijatelj. V Londonu so ga splošno imeno- vali gospodarja mumij.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, RE- ZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO- TCVANJE

9. januarja:
Majestic v Cherbourg
11. januarja:
Bremen v Bremen
12. januarja:
Champlain v Havre
Vulcania v Trst
16. januarja:
Washington v Havre
Conte di Savoia v Genoa
18. januarja:
Olympic v Cherbourg
19. januarja:
De France v Havre
Conte di Savoia v Genoa
25. januarja:
Europa v Bremen
Berengaria v Cherbourg
26. januarja:
Lafayette v Havre
30. januarja:
Manhattan v Havre
2. februarja:
Champlain v Havre
Rex v Genoa
6. februarja:
Olympic v Chrbourg

9. februarja:
Bremen v Bremen
De France v Havre
13. februarja:
Conte di Savoia v Genoa
14. februarja:
Washington v Havre
15. februarja:
Berengaria v Cherbourg
21. februarja:
Saturnia v Trst
22. februarja:
Europa v Bremen
Olympic v Cherbourg
23. februarja:
Champlain v Havre
27. februarja:
Manhattan v Havre
Rex v Genoa

"GLAS NARODA"

zopet pošiljamo v do- movino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorod- nike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemlje- pisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri roki svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN

TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA "GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE, GA DOBE ZA — \$1.75

"GLAS NARODA"

ALI STE ŽE NAROČILI SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1935? — STANE 50 CENTOV. — NAROČITE GA ŠE DANES